

Aktualisert av korona-pandemien har LO og NHO blitt enige om følgende forståelse av Hovedavtalen § 7-3 nr. 2 for så vidt gjelder bruk av 2 dagers frist ved permittering:

I Hovedavtalen mellom LO-NHO § 7-3 nr 1 er varslingsfrist ved permittering 14 dager. Ved uforutsette hendelser der driften må innstilles helt eller delvis gjelder en særlig unntaksregel om 2 dagers varslingsfrist. Vilåret for å benytte 2-dagers varslingsfrist fremkommer av Hovedavtalen § 7-3 nr 2 som lyder:

"Ved permittering på grunn av slike uforutsette hendelser som nevnt i aml § 15-3 (10) er varslet 2 dager, ved brann 14 dager."

Aml 15-3 (10) lyder som følger:

"Dersom ulykker, naturhendelser eller andre uforutsette hendelser gjør det nødvendig helt eller delvis å innstille driften, ..."

Det må alltid foretas en konkret vurdering av om situasjon gir grunnlag for å permittere med 2 dagers varsel. Det kan derfor ikke ut fra Hovedavtalen gis noen generell fortolkning som innebærer at alle permitteringer der korona-pandemien gir driftsforstyrrelser, kan varsles med 2 dagers frist.

Det forelå per 12. mars 2020 en svært spesiell og uforutsett situasjon der en rekke virksomheter akutt måtte innstille driften helt eller delvis som følge av omfattende smittevernstiltak fra myndighetenes side. Dette tilsa som utgangspunkt at den særlige regel om permittering med frist på 2 dager kunne komme til anvendelse. Myndighetenes tiltak fikk en helt annen, mer omfattende og uforutsett effekt på driften i mange virksomheter enn det som var tilfellet før 12. mars 2020. Dette måtte like fullt vurderes i hver sak.

Senere tiltak fra myndighetenes side gjennom pandemiens ulike faser, og effektene av disse, må etter LO og NHOs syn vurderes konkret etter de samme linjer.

Partene er for øvrig enige om følgende:

Før bruk av 2 dagers frist skal spørsmålet om fristens lengde ha vært en del av drøftelsene etter Hovedavtalen § 7-2.

Dersom det skal benyttes 2 dagers varslingsfrist, må det være slik nærhet i tid mellom drøftingen og varslingen som kan begrunne behov for slik forkortet varslingsfrist. Dette er ikke til hinder for at en bedrift som allerede har varslet permittering med 14 dagers frist, men etter dette får en forverret situasjon som følge av uforutsette hendelser, kan benytte 2 dagers frist. Dette må da drøftes med de tillitsvalgte.

For at 2 dagers frist skal kunne benyttes, må det ha oppstått en akutt og ekstraordinær situasjon (uforutsette hendelser som nevnt i aml § 15-3 (10), force majeure lignende situasjon). Denne må være forårsaket av den uforutsette hendelsen og gjøre det nødvendig helt eller delvis å innstille driften, og at det av den grunn ikke er mulig å beskjeftige de ansatte. Noen praktiske eksempler på slike akutte situasjoner kan være myndighetsnedstengningsvedtak, hotell- og restaurantnedstengning som følge av myndighetsvedtak herunder reiserestriksjoner, forbud og anbefalinger mot forsamlinger som medfører stengte virksomheter mm.

Likviditetsutfordringer eller svak økonomi gir alene ikke grunnlag for bruk av 2 dagers frist. Det må eventuelt foreligge akutte likviditetsproblemer eller produksjonsstopp og derved manglende mulighet til å sysselsette ansatte. Det presiseres at en antakelse eller frykt for inntektsbortfall ikke gjør at 2 dagers frist kan benyttes.

Partene er enige om at tvister knyttet til bruk av 2 dagers varslingsfrist som har oppstått før undertegning av denne enighetsprotokollen med dette anses som avsluttet.

Partene er klar over at noen av sakene som har oppstått før undertegning, kan utgjøre brudd på varslingsfristen, når man legger enighetsprotokollen til grunn. Det har imidlertid kommet inn svært mange tvister og hele arbeidslivet har vært i en krisesituasjon. Det oppsto store uklarheter knyttet til bruk av 2 dagers varsel. Staten har bidratt ved å øke dagpengenivået til berørte arbeidstakere, samt gi lønnskompensasjon i de første 18 dager av permitteringsperioden, slik at lønnstapene ble lavere enn ved permitteringer ellers. Partene ønsker av den grunn heller å bidra til å klargjøre bruk av 2 dagers varslingsfrist, slik at dette blir enklere å håndtere i fremtiden, fremfor å kjøre mange tvistesaker med usikkert utfall. Enighetsprotokollen uttrykker derfor også partenes felles forståelse ved fremtidige uforutsette hendelser som er omfattet av Hovedavtalen § 7-3 nr 2, dvs også utover korona-pandemien.

Tvister som omfatter andre forhold, f.eks. saksbehandling i forbindelse med beslutning om 2 eller 14 dagers varselfrister, omfattes ikke av denne bileggelse av tvister.

Oslo, 28. mai 2021

NHO

Margrethe Meder

Jon F. Claudi

LO

Atle Sønsteli Johansen

Elisabeth Grannes